

Tlf: 96 26 38 00
 herning@bdo.dk
 www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
 Birk Centerpark 30
 DK-7400 Herning
 CVR-nr. 20 22 26 70

FREDERIK BARFODS SKOLE
UDSKRIFT AF REVISIONSPROTOKOL
SIDE 240-253
VEDRØRENDE ÅRSREGNSKABET 2015

SKOLEKODE 147.017

FREDERIK BARFODS SKOLE, SKOLEKODE 147.017

PROTOKOLLAT TIL ÅRSREGNSKABET 2015

Som skolens revisorer har vi afsluttet den i Undervisningsministeriets lovbekendtgørelse nr. 786 af 15. juni 2015 foreskrevne revision af årsregnskabet for 2015. I den anledning skal vi redegøre for følgende:

1. Opdatering af aftalebrev.
2. Identifikation af det reviderede årsregnskab for 2015.
3. Overordnede kommentarer og risikofaktorer.
4. Finansiell revision.
5. Forvaltningsrevision.
6. Ledelsens regnskabserklæring.
7. Assistance og rådgivning.
8. Revisors habilitetserklæring mv.
9. Oplysning om revisors påtegning på årsregnskabet.
10. Revisortjekliste.

1. Opdatering af aftalebrev

Vi fremsender sammen med nærværende revisionsprotokollat en opdateret version af vores aftalebrev. Baggrunden herfor er, at der er gået mere end 3 år siden skolen sidst modtog et eksemplar. I den mellemliggende periode har revisionsprocessen og lovgivningen undergået ændringer, ligesom skolen har fået nye bestyrelsesmedlemmer, hvilket gør, at vi i overensstemmelse med god revisionsskik skal redegøre for vores opfattelse af samarbejdet og for lovgivningens afgrænsning af ledelsens og revisors opgaver og ansvar.

2. Identifikation af det reviderede årsregnskab for 2015

Vi har revideret det af bestyrelsen udarbejdede årsregnskab for Frederik Barfods Skole for 2015.

Årsregnskabet viser følgende resultat, aktiver og egenkapital i tkr.:

Resultat.....	133
Aktiver.....	19.696
Egenkapital.....	14.805

Farvekoder

Under de enkelte revisionsområder har vi med nedenstående farvekoder markeret, hvilke områder bestyrelsen skal være særligt opmærksom på.

 Ingen væsentlige bemærkninger.

 Kræver ledelsens bevågenhed.

 Risiko for væsentlig indflydelse på vurdering af årsregnskabet. Kræver høj grad af bevågenhed fra ledelsen.

3. Overordnede kommentarer og risikofaktorer

3.1. Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat

Revisionen af skolens forrige regnskabsår gav ikke anledning til bemærkninger eller anvisninger, som kræver særskilt opfølgning.

3.2. Årets bemærkninger og anbefalinger af særlig betydning for årsregnskabet eller forvaltning

Revisionens formål, planlægning og udførelse er uændret i forhold til tidligere. Vi henviser til vores aftalebrev af 18. marts 2016.

Revisionen har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger vedrørende forhold af væsentlig betydning for årsregnskabet eller i forbindelse med vores undersøgelser af skolens forvaltning. Det er vores opfattelse, at skolens regnskabsvæsen og forretningsgange fungerer hensigtsmæssigt.

Vi henviser til vores kommentarer i de efterfølgende afsnit, som efter vores opfattelse bør indgå i ledelsens vurdering og godkendelse af årsregnskabet samt i vurderingen af forvaltningen.

Godkender bestyrelsen årsregnskabet i den nuværende form, vil vi forsyne det med en påtegning uden forbehold, men med en supplerende oplysning om, at de i resultatopgørelsen medtagne budgettal ikke har været underlagt revision.

3.3. Tilsynssager hos styrelsen mv.

Vi har forespurgt skolens ledelse, om der i regnskabsåret har været eller er igangværende tilsynssager. Ledelsen har oplyst, at der ikke har været tilsynssager i regnskabsåret eller er igangværende tilsynssager hos styrelsen.

4. Finansiell revision

4.1. Juridisk - kritisk revision

4.1.1. Drøftelse med ledelsen om besvigelser, herunder skolens formål

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser, og ledelsen har over for os oplyst, at der efter dennes vurdering ikke er særlig risiko for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskabet.

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold, der giver os anledning til at formode,

- at skolen i sit virke ikke er uafhængig, og
- at skolens midler ikke anvendes i overensstemmelse med de givne vilkår og skolens formål.

4.2. Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse

Skolens størrelse og organisation giver ikke mulighed for etablering af effektive interne kontroller og funktionsadskillelse. Der er dog etableret funktionsadskillelse i den udstrækning, det er muligt. Vi har som konsekvens heraf baseret vores revision på en substansbaseret revisionsstrategi, herunder regnskabsanalyser.

Vi har gennemgået skolens forretningsgange vedrørende den økonomiske forvaltning. I den forbindelse skal bemærkes, at forretningsgangen ikke er tilrettelagt således, at der er fuldstændig adskillelse mellem kasserer og bogholderifunktionen. På grund af skolens størrelse og organisation er det ikke praktisk muligt at have en fuldstændig adskillelse af disse funktioner, og skolen har derfor indført andre kompenserende kontroller, som bevirker, at vi ikke anser denne svaghed for væsentlig. Endelig skal vi gøre opmærksom på, at der altid er en risiko for besvigelser, og at en sådan risiko er påvirket af omfanget af ledelsens kontrol.

Set i forhold til skolens størrelse og organisation samt de indførte delvist kompenserende kontroller, anser vi skolens forretningsgange på området som betryggende.

Vi har gennemgået følgende områder:

- Den generelle it-sikkerhed på det administrative område
- Statstilskud
- Løn
- Andre væsentlige områder
  - Øvrige forhold i revisionsbekendtgørelsen:
    - Fast ejendom
    - Skolepenge og SFO-betaling (egenbetaling)
  - Øvrige forhold:
    - Øvrige omkostninger
    - Tilgodehavender
    - Likvide beholdninger, herunder elektroniske betalinger
    - Anlægsaktiver
    - Gæld og eventualforpligtelser
    - Forsikringer
    - Opbevaring af bogføringsmateriale

og har foretaget en overordnet vurdering af, om skolens forretningsgange er betryggende set i forhold til skolens størrelse og organisation samt de indførte delvist kompenserende kontroller, uden at det giver anledning til væsentlige bemærkninger.

Skolens bogføring er tilrettelagt således, at den kan danne grundlag for opstilling af såvel årsregnskab som andre økonomiske informationer, og det er vores opfattelse, at skolen har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af en korrekt registrering af alle indtægter og omkostninger samt skolens aktiver.

Til de enkelte områder kan vi supplerende anføre:

4.2.1. Den generelle it-sikkerhed på det administrative område

I forbindelse med vores revision har vi foretaget en gennemgang af de generelle administrative it-kontroller på skolen.

En række af skolens administrative procedurer er it-baserede.

En væsentlig del af vores revisionsbehandlinger er baseret på interne kontroller i og omkring disse systemer. Vi vurderer derfor løbende de administrative it-systemer.

På baggrund af vurderingen fastlægger vi arten og omfanget af det videre revisionsarbejde under hensyntagen til eventuelle svagheder i sikkerheden eller i de interne kontroller, som ofte kan kompenseres ved konkrete revisionsbehandlinger.

Ved gennemgangen er det vurderet, hvorvidt der ved it-anvendelse er etableret fornødne sikkerhedsforanstaltninger til imødegåelse af datatab og andre uregelmæssigheder. Gennemgangen er primært foretaget ved interviews.

Det er vores opfattelse, at skolens it-miljø er tilrettelagt på betryggende vis og kan danne grundlag for et retvisende regnskab.

4.2.2. Statstilskud

Revisionen af elevregistreringer og tilskud er opdelt i følgende:

- Gennemgang af forretningsgange for indmeldelse, fraværsregistrering og udmeldelse
- Afgivelse af erklæring om de gennemførte aktiviteter og elevindberetninger
- Afstemning af modtagne tilskud, herunder aktiviteter (årselever)

Gennemgang af forretningsgange for indmeldelse, fraværsregistrering og udmeldelse

Vi har i oktober måned 2015 foretaget en gennemgang af forretningsgangen for registrering af elever i Skoledata, herunder procedurerne for registrering af indmeldelse, fravær og udmeldelse.

Det er vores opfattelse, at registreringen af indmeldelse, fravær og udmeldelse for de kontrollerede klasser generelt foretages i henhold til retningslinjerne fra ministeriet og fungerer betryggende.

Afgivelse af erklæring om de gennemførte aktiviteter og elevindberetninger

Vi har til brug for beregning af tilskud til skolen afgivet revisorerklæring pr. 5. september vedrørende skolens elevgrundlag.

Gennemgangen er udført dels i forbindelse med den særskilte attestation af skolens oplysninger til beregning af tilskud og dels i forbindelse med revisionen af årsregnskabet.

Afstemning af modtagne tilskud, herunder aktiviteter (årselever)

Vi har kontrolleret, at tilskud er i overensstemmelse med tilskuds- og regnskabspraksis beregnet på baggrund af årselevtallene pr. 5. september 2014 og 5. september 2015.

Under vores revision af tilskudsudløsende faktorer er vi ikke stødt på forhold, som efter vores opfattelse strider mod gældende tilskudsbekendtgørelser og -betingelser samt foreliggende tilskudspraksis.

I forbindelse med revisionen af skolens årsregnskab er det vurderet, at skolens tilskudsgrundlag er uændret i forhold til de erklæringer, der er afgivet i årets løb.

Det er vores opfattelse, at skolens midler er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår og skolens formål.

4.2.3. Løn

Revisionen af løn er opdelt i følgende:

- Gennemgang af forretningsgange for lønstamdata (personalesager)
- Gennemgang af forretningsgange for lønudbetalinger
- Gennemgang af forretningsgange vedrørende arbejdstid

Vi har gennemgået forretningsgangene og de dertil knyttede interne kontroller i lønningsbogholderiet uden at have bemærkninger hertil.

Gennemgang af forretningsgange for lønstamdata (personalesager)

Revisionen har blandt andet omfattet:

- Opfølgning på forretningsgange i forhold til lønstamdata
- Gennemgang af et udsnit af personalegrupper, herunder stikprøvevis gennemgang af dokumentation for uddannelse og tidligere beskæftigelse, anciennitetsdato mv.
- Gennemgang af variable ydelser og engangsvederlag, herunder merarbejde/særlig indsats og resultatløn
- Gennemgang af intervallønsaftaler og aftalte tillæg til ledelse
- Gennemgang af, om undervisningstillæg er i overensstemmelse med planlagt arbejdstid

Vi har foretaget en stikprøvevis kontrol af, om stamdata registreres og dokumenteres korrekt i skolens lønsystem i forhold til de oplysninger, der foreligger om den enkelte ansatte.

Vi har stikprøvevis gennemgået variable ydelser, herunder overarbejde samt engangsvederlag for merarbejde og særlig indsats. Gennemgangen af overarbejde har ikke givet anledning til bemærkninger, og vi har konstateret, at ledelsens godkendelse af overarbejde foreligger, og at det udbetales i overensstemmelse med reglerne.

Bestyrelsen har godkendt omfanget og niveauet for merarbejde og udbetaling af særlig indsats til skoleleder i overensstemmelse med reglerne. Derudover har skoleleder taget stilling til merarbejde og udbetaling af særlig indsats til øvrige ledere i overensstemmelse med reglerne.

Vi har stikprøvevis gennemgået intervallønsaftaler og aftalte tillæg til ledelse samt sammenholdt om undervisningstillæg er i overensstemmelse med planlagt arbejdstid.

Vi har stikprøvevis gennemgået intervallønsaftaler og aftaler om tillæg til ledelsen.

Herudover har vi gennemgået om uansøgte afskedigelser er sket i overensstemmelse med gældende regler og aftaler.

Vi har attesteret vikarrefusioner fra Vikarkassen for 2014. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Gennemgang af forretningsgange for lønudbetalinger

Revisionen har blandt andet omfattet:

- Opfølgning på forretningsgange i forhold til lønudbetalinger
- Stikprøvevis gennemgang af lønudbetaling til lærere, øvrige ledere og medarbejdere
- Gennemgang af lønudbetaling til skoleleder
- Gennemgang af lønudbetaling til medarbejdere i administrationen

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Gennemgang af forretningsgange vedrørende arbejdstid

Vi har kontrolleret, at der foreligger en opgaveoversigt, der følger reglerne i arbejdstidsaftalen for lærere samt stikprøvevis kontrolleret, at der for de udvalgte lærere er udarbejdet en opgaveoversigt.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4.2.4. Andre væsentlige områder

Øvrige forhold i revisionsbekendtgørelsen

Fast ejendom (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har fulgt op på, at skolen ikke har erhvervet bygninger med henblik på udlejning.

Skolepenge og SFO-betaling (egenbetaling) (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har gennemgået forretningsgangen og den interne kontrol vedrørende elevregistrering samt indbetaling af skolepenge, herunder søskendemoderationer og tildelte fripladser. Vi har herudover stikprøvevis kontrolleret satserne for skolepengebetalinger.

I forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet har skolen regnskabsanalytisk redegjort for indtægterne til skolepengebetalinger inklusiv søskendemoderationer og tildelte fripladser.

En person forestår elevregistrering samt registrering af indbetalinger af skolepengebetalinger. Det er dog vores opfattelse, at de kontroller, der sker i forbindelse med elevattestation pr. 5/9 samt de talmæssige afstemninger af indbetaling af skolepengebetalinger bevirker, at vi ikke anser denne svaghed i forretningsgangen som væsentlig. Gennemgangen har ikke derudover givet anledning til bemærkninger.

Egendækning

Vi har gennemgået, at skolen har opgjort egendækning korrekt, jf. særlig specifikation i årsregnskabet, og at skolen opfylder kravet til minimumsegendækningen.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Øvrige forhold

Øvrige omkostninger (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har for delområdet stikprøvevis efterprøvet, at skolens forretningsgang på området efterleves, med henblik på at påse:

- At udgiften er bogført korrekt.
- At omkostningen er afholdt af skolen og vedrører skolens drift.
- At dateringen ligger omkring bogføringstidspunktet.
- At faktura er fra en af skolens naturlige leverandører og ikke bærer præg af rettelser.
- At attestationer er foretaget.
- At bilaget er et originalbilag.

Tilgodehavender (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har gennemgået skolens forretningsgange på området og efterprøvet, at der ligger en formaliseret rykkerprocedure for overforfaldne tilgodehavender.

Likvide beholdninger, herunder elektroniske betalinger (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har foretaget uanmeldt beholdningseftersyn den 9. juni 2015 med tilhørende afstemning til finansbogføringen og test af godkendelses- og frigivelsesprocedurer. Dette har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Det er vores opfattelse, at der er en betryggende kontrol med skolens likvide beholdninger.

Vi har stikprøvevis gennemgået, at likvide konti løbende afstemmes til eksterne kontoudtog, samt at interne godkendelses- og attestationsprocedurer ved ind- og udbetalinger bliver overholdt. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har i forbindelse med vores revision gennemgået skolens elektroniske betalingssystemer. Vores revision har været tilrettelagt med henblik på at vurdere følgende områder:

- Den indbyggede funktionsadskillelse, herunder at der skal to til at godkende betalinger.
- Systemernes adgangsbegrænsning.

Vi har gennemgået skolens fuldmagtforhold, og vi har ingen væsentlige bemærkninger hertil.

Anlægsaktiver (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har stikprøvevis gennemgået skolens anlægskartotek, herunder foretaget en efterprøvelse af tilstedeværelsen samt at tilgange er indarbejdet i overensstemmelse med skolens regnskabspraksis.

Anlægskartoteket er afstemt til skolens bogføring og regnskab. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Gæld og eventualforpligtelser (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har gennemgået skolens forretningsgange på området og påset, at der ligger en strategi omkring optagelse og refinansiering af langfristede lån, ligesom der er klare retningslinjer for håndtering af skolens varekreditorer.

Forsikringer (del af afsnit 4.2.4.)

Det er ikke muligt for os at vurdere, hvorvidt den forsikringsmæssige dækning er tilstrækkelig. Vi bemærker imidlertid, at skolen løbende forholder sig til den forsikringsmæssige afdækning i samråd med skolens forsikringsmægler.

Opbevaring af bogføringsmateriale (del af afsnit 4.2.4.)

Vi har fået oplyst og stikprøvevis påset, at skolen ikke har ændret de etablerede forretningsgange, der sikrer, at bogføringsmateriale opbevares og arkiveres i overensstemmelse med reglerne i bogføringsloven.

5. Forvaltningsrevision

Vi har ud over den finansielle revision, herunder den juridisk-kritiske revision, foretaget forvaltningsrevision. Forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision af årsregnskabet, og har omfattet en vurdering af økonomistyringen, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet, herunder om skolens ledelse har taget skyldige økonomiske hensyn ved midlernes forvaltning.

Vurderingerne er blandt andet baseret på den administrative tilrettelæggelse af opgavevaretagelsen, de økonomiske dispositioner, der er foretaget, analyser og sammenligninger af indtægts- og omkostningsposter, nøgletal, budgetafvigelse, budgetforudsætninger, målfastsættelse og -opfyldelse, usædvanlige tendenser i udviklingen samt løbende styringsprocesser.

Det er skolens ledelse, der har ansvaret for at planlægge og styre skolens aktiviteter og herved sikre, at skolens ressourcer, herunder statstilskuddet, anvendes på en økonomisk og forsvarlig måde.

Ledelsen afholder løbende møder, hvor aktiviteter og opgaver planlægges og prioriteres ud fra skolens politikker og overordnede mål og strategier, ligesom ledelsen løbende gennemgår og overvåger den økonomiske udvikling.

Det er vores opfattelse, at skolen generelt har en forsvarlig administration ved forbrug af offentlige midler, og at skolen lever op til de forventninger, der stilles med hensyn til økonomistyring samt en sparsommelig, produktiv og effektiv styring af skolens forhold.

5.1. Økonomistyring

Vurderingen af økonomistyringen omfatter blandt andet undersøgelser af, om skolen løbende følger op på drifts- og likviditetsbudgetter.

Vi har gennemgået økonomistyringen, herunder økonomirapporteringen for Frederik Barfods Skole.

Skolen arbejder med en budgetmodel, med en detaljeringsgrad, som skaber et godt grundlag for en efterfølgende budgetopfølgning. Budgettet er indarbejdet i skolens regnskabssystem, således at der løbende kan foretages sammenligning mellem budgetterede og realiserede bevægelser.

Ledelsen foretager løbende opfølgning på, om de vedtagne budgetter opfyldes, og der bliver løbende foretaget en tæt økonomiopfølgning. Herunder har bestyrelsen som et fast punkt på bestyrelsesmøderne gennemgang af den økonomiske udvikling og situation.

Det er vores vurdering, at økonomistyringen giver bestyrelsen og ledelsen en god mulighed for at kunne agere i forhold til den økonomiske situation samt udføre et fornuftigt ledelsestilsyn.

Revisionens formål er endvidere at sikre, at de interne regler for afstemning af balancens konti (debitorer, kreditorer mv.) er tilrettelagt hensigtsmæssigt, og at de overholdes, således at der ikke henstår væsentlige beløb, som burde være udlignet.

Vi har ikke konstateret forhold, der giver anledning til bemærkninger omkring skolens økonomistyring.

5.2. Sparsommelighed

Vurderingen af sparsommelighed omfatter blandt andet undersøgelser af, om skolens dispositioner er i overensstemmelse med de almindelige normer for, hvad der under hensyntagen til skolens art og størrelse kræves af en hensigtsmæssig og sparsommelig forvaltning af offentlige midler, herunder hvorvidt varer og tjenesteydelser er erhvervet på en økonomisk måde under hensyn til pris, kvalitet og kvantitet samt de af bestyrelsen udstukne retningslinjer.

Til vurdering af skolens sparsommelighed har vi i 2015 blandt andet haft fokus på følgende områder:

- Indkøb af varer og tjenesteydelser
- Forvaltning af debitorer
- Løn
- Økonomisk udvikling

Ved vores revision af årsregnskabet, samtaler med skolens ledelse, nedenstående analyser samt vores kendskab til skolens forhold som helhed, er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at skolen ikke har ageret sparsommeligt.

5.2.1. Indkøb af varer og tjenesteydelser

Skolen har løbende fokus på, at indkøb af varer og tjenesteydelser erhverves på en økonomisk forsvarlig måde under hensyn til pris og kvalitet.

5.2.2. Forvaltning af debitorer

Vedrørende skolens debitorer skal vi anføre, at der løbende sker opfølgning på overforfaldne saldi, ligesom der med jævne mellemrum foretages rykning heraf.

5.2.3. Løn

Under vores gennemgang af skolens løn er vi ikke stødt på forhold, hvor der ikke aflønnes efter overenskomstsmæssige satser.

5.2.4. Økonomisk udvikling Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen udviser et resultat på 133 tkr. mod sidste års resultat på 324 tkr. Årets resultat afviger negativt i forhold til budgettet med 17 tkr.

Skolens samlede indtægter er i 2015 forøget med 254 tkr. i forhold til det budgetterede. Dette skyldes primært, at skolepenge er realiseret højere end budgetteret, som følge af flere indtægter vedrørende lejrture. Herudover er skolens andre indtægter tillige realiseret højere end forventet, idet der ud fra et forsigtighedsprincip ikke er budgetteret med andre indtægter.

På udgiftssiden har der været øgede udgifter til administration, hvilket primært skyldes, at der i året har været udgifter til vikar for skolens sekretær. Udgifterne til løn undervisning har ligeledes været højere som en følge af skiftet af skoleleder. Ejendomsdrift er stort set realiseret på forventet niveau. Sammenfattende har dette bevirket, at skolens resultat er 17 tkr. lavere end budgetteret.

5.2.5. Økonomisk udvikling Indtægter

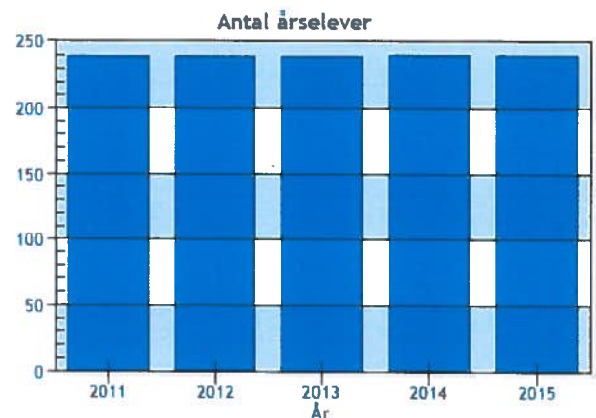
Skolens samlede indtægter udgør 17.331 tkr. mod 17.005 tkr. i 2014, og der er ved den løbende og afsluttende revision foretaget kontrolarbejder med henblik på en vurdering af, om de indtægter, der tilkommer skolen, indgår i årsregnskabet og er optaget i overensstemmelse med den fastlagte regnskabspraksis.

Vi har analyseret resultatopgørelsen og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt.

Årselever

Skolen har i hele analyseperioden haft et yderst stabilt elevtal, som for 2015 er 240 årselever, hvilket svarer til skolens kapacitet.

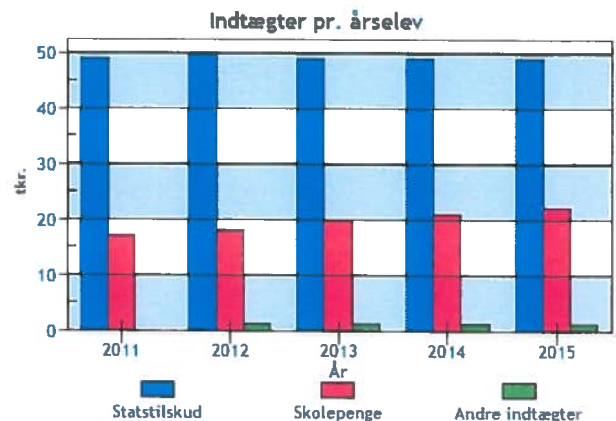
Ledelsen forventer en fortsat stabil udvikling for 2016, med en fyldt skole og har budgetteret med et årselevtal på 240.

Indtægter

Skolens indtægter fra statstilskud ligger stort set på niveau med 2014 til trods for den af ministeriet indførte dispositionsbegrænsning, som har medført en tilskudsreduktion på 113 tkr. svarende til et fald i statstilskud pr. årselev på 472 kr.

Skolepengeindtægter udviser en stabil stigning i hele perioden svarende til pristalsudviklingen.

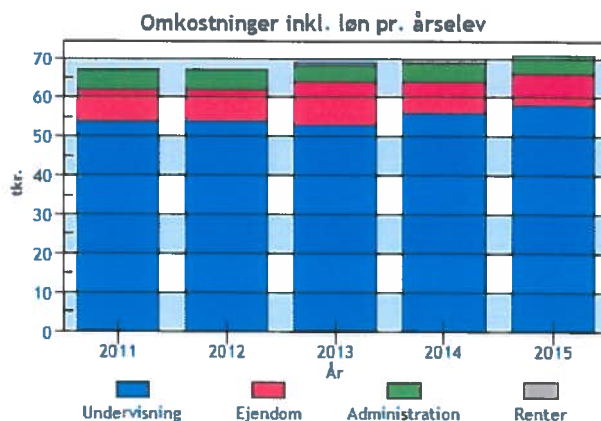
5.2.6. Økonomisk udvikling Driftsudgifter

Vedrørende de samlede driftsomkostninger, der udgør 17.198 tkr. mod 16.682 tkr. i 2014, har vi analyseret resultatopgørelsen, undersøgt udvalgte konti og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt, bl.a. med henblik på at vurdere, hvorvidt dele af de afholdte udgifter er kvalificeret og periodiseret korrekt.

Driftsudgifter

Skolens omkostninger inkl. løn pr. årselev er for undervisningsdelen steget, hvilket primært skyldes ekstra lønudgifter i forbindelse med skifte af skoleleder, hvilket belyses nærmere nedenfor i særskilt analyse af lønudvikling pr. årselev.

Udgifterne til ejendomsdrift og administration er på niveau med 2014.

5.2.7. Økonomisk udvikling Lønudgifter

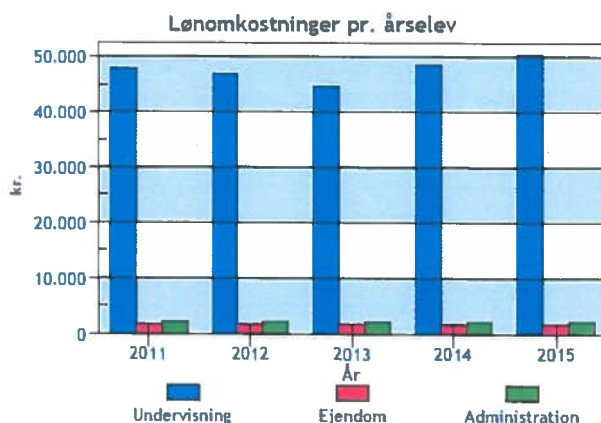
Skolens udgifter til lønninger og vederlag mv. er udgiftsført med 12.950 tkr. mod 12.506 tkr. i 2014. Vi har i årets løb foretaget kontrolarbejder med henblik på at sikre os, at de udbetalte lønninger er i overensstemmelse med de indgåede lønaftaler og meddelte oplysninger.

Vi har påset, at lønninger, der er udbetalt til det personale, der forestår lønudbetalinger eller foretager edb-indberetninger, er korrekte.

Vedrørende afregning, afstemning og lønoplysning af de ansattes A-indkomst, A-skat og andre udbetalte ydelser har vi ligeledes påset, at disse er korrekte.

Lønomsomkostninger

Skolens lønomkostninger til undervisning er steget i de seneste 3 år. Stigningen i undervisningslønnen skyldes som anført ovenfor skift af skoleleder, mens lønudgifterne til ejendomsdrift og administration stort set er på niveau med 2014.

5.3. Produktivitet

Vurderingen af produktiviteten omfatter blandt andet undersøgelser af, om skolens præstationsmål over en årrække har udviklet sig tilfredsstillende.

Produktivitet er vurderet på følgende områder:

- nøgletal
- datagrundlag for nøgletal
- skolens analyser over tid og benchmark med andre skoler

Sammenligning af skolens nøgletal over en årrække viser, at skolen stort set har formået at tilpasse omkostningerne til elevtal. De regnskabsmæssige nøgletal viser en fornuftig udvikling, men der skal løbende være fokus på tilpasning af omkostninger til især faldende elevtal og dermed indtægterne.

Vi har i tilknytning til analysen af skolens produktivitet foretaget en sammenligning af udviklingen i skolens præstationer pr. årselev i forhold til tidligere år samt i forhold til skoleformens gennemsnit for skoler i et nærmere fastlagt segment på grundlag af skolernes størrelse. Denne analyse præsenteres i det efterfølgende afsnit.

Vi har ikke konstateret forhold, der giver anledning til bemærkninger omkring skolens produktivitet.

Indtægter og udgifter pr. årselev

I det følgende er vist udviklingen i resultatopgørelsens hovedtal for de sidste 3 år opgjort pr. årselev:

Skolens elevtal 2015 er 240 Skolens elevtal 2014 er 240	Skoleformen *) 200-249 elever 2014		Resultat- opgørelse 2015		Resultat- opgørelse 2014		Resultat- opgørelse 2013	
	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%
INDTÆGTER								
Statstilskud.....	47.558	71,2	49.351	68,3	49.174	69,3	49.477	70,8
Heraf tilskud til specialundervisning og svært handicappede	(2.507)		(1.991)		(2.144)		(1.967)	
Skolepenge.....	16.972	25,4	22.288	30,9	20.978	29,6	19.555	28,0
Andre indtægter.....	2.234	3,4	572	0,8	763	1,1	871	1,2
	66.764	100,0	72.211	100,0	70.915	100,0	69.903	100,0
OMKOSTNINGER								
Lønomsnkninger vedr. undervisning.....	42.422	63,5	50.216	69,5	48.528	68,5	44.672	63,9
Andre omsnkninger vedr. undervisning.....	6.334	9,5	8.075	11,2	7.617	10,7	8.386	12,0
Lønomsnkninger vedr. ejendomsdrift.....	2.650	4,0	1.601	2,2	1.621	2,3	1.555	2,2
Andre omsnkninger vedr. ejendomsdrift.....	7.113	10,7	6.166	8,5	6.109	8,6	9.726	13,9
Lønomsnkninger vedr. administration.....	2.178	3,3	2.140	3,0	2.005	2,8	2.030	2,9
Andre omsnkninger vedr. administration.....	3.046	4,6	2.980	4,1	3.137	4,4	2.463	3,5
	63.743	95,6	71.178	98,5	69.017	97,3	68.832	98,4
Resultat før finansielle poster								
m.fl.....	3.021	4,4	1.033	1,5	1.898	2,7	1.071	1,6
Renteindtægter mv.....	142	0,2	8	0,0	0	0,0	0	0,0
Renteomkostninger mv.....	-1.621	-2,4	-488	-0,7	-549	-0,8	-1.026	-1,5
RESULTAT PR. ÅRSELEV FØR EKSTRAORDINÆRE POSTER.....	1.542	2,2	553	0,8	1.349	1,9	45	0,1
*) BDO's regnskabsanalyse.								
Nøgletal								
Overskudsgrad.....	2,2		0,8		1,9		0,1	

Overskudsgraden fortæller, hvor meget der er tilbage af hver indtægtskrone efter de primære omkostninger (inkl. renteindtægter/-omkostninger). Hvis overskudsgraden falder, er det udtryk for, at undervisningen er blevet dyrere at gennemføre pr. modtaget undervisningskrone.

Ud over foranstående analyse kan der for resultatopgørelsen uddrages og opstilles følgende konklusioner og nøgletal:

Resultatet pr. årselev på 553 kr. svarer til 0,8% af omsætningen, hvilket er et fald i forhold til 2014, og mindre end hvad tilsvarende skoler præsterede i 2014. Ved sammenholdelse med, hvad skoleformen præsterede i 2014, bemærkes det særligt, at skolens omkostninger til løn undervisning og andre omkostninger vedrørende undervisning er højere.

Balancens sammensætning pr. årselev

I det følgende er vist udviklingen i balancens hovedtal for de sidste 3 år opgjort pr. årselev:

	Skoleformen 2014		Balance 2015		Balance 2014		Balance 2013	
	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%	Pr. årselev	%
AKTIVER								
Anlægsaktiver.....	68.082	84,3	67.874	82,7	69.319	78,9	71.143	82,6
Omsætningsaktiver.....	12.638	15,7	14.191	17,3	18.502	21,1	14.992	17,4
	80.720	100,0	82.065	100,0	87.821	100,0	86.135	100,0
PASSIVER								
Egenkapital.....	32.740	40,6	61.689	75,2	61.186	69,7	59.986	69,6
Hensættelser.....	150	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Langfristet gæld.....	32.409	40,1	6.802	8,3	13.036	14,8	13.365	15,5
Kortfristet gæld.....	15.421	19,1	13.574	16,5	13.599	15,5	12.784	14,9
	80.720	100,0	82.065	100,0	87.821	100,0	86.135	100,0
Nøgletal								
Likviditetsgrad.....	81,95		104,55		136,05		117,27	
Soliditetsgrad.....	40,56		75,17		69,67		69,64	
Finansieringsgrad.....	47,60		10,02		18,81		18,79	

Likviditetsgraden er udtryk for, i hvor høj grad skolen er i stand til at betale den gæld tilbage, der umiddelbart forfalder på kort sigt. Der er ingen retningslinjer for, hvor stort nøgletallet skal være, men der bør tilstræbes en likviditetsgrad i nærheden af 100.

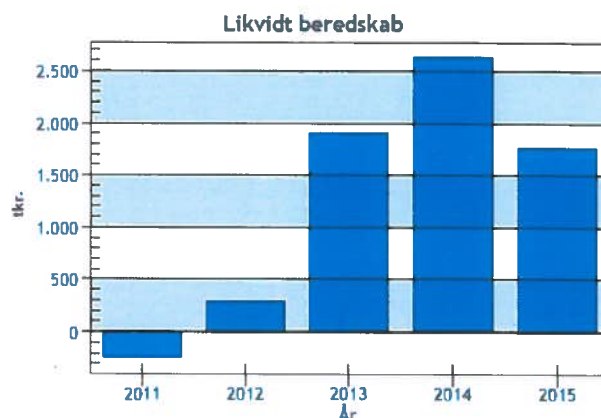
Skolens likviditetsgrad er opgjort efter almindelige anerkendte regnskabsprincipper og ligger over 100, hvilket betyder, at skolen ikke i det kommende år vil få likviditetsproblemer.

For at skolens likviditet ikke skal forringes, er det nødvendigt, at skolens indtjening uden afskrivninger udviser et overskud svarende til de påtagne afdragsforpligtelser. Har skolen ønske om større investeringer skal dette afspejle sig i overskuddet.

Udviklingen i skolens likviditet er forringet med -942 tkr., hvilket fremgår af pengestrømsopgørelsen i årsregnskabet.

Skolens likvide beredskab, der består af omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser (ekskl. feriepengeforpligtelse og afspadseringsforpligtelse), kan ses i nedenstående diagram:

Skolens likvide beredskab er positiv med 1.762 tkr. pr. 31. december 2015, hvilket er en forringelse på 871 tkr. Forringelsen skyldes, at der i 2015 er foretaget et ekstraordinært afdrag på 1.525 tkr. på langfristet gæld. Det likvide beredskab er dog fortsat betryggende i forhold til skolens forpligtelser, hvilket bekræftes af skolens likviditetsgrad på 104,55.

Soliditetsgraden udtrykker skolens evne til selvfinansiering. Det vil sige forholdet mellem aktiver og egenkapitalen.

Jo større nøgletallet er, jo større del af aktiverne ejer skolen selv, og jo mindre del af aktiverne finansieres af eventuelle kreditorer. Soliditetsgraden er 75,17, hvilket er bedre end i 2014 og markant over skoleformens gennemsnit. Den høje soliditetsgrad afspejler sig i skolens finansieringsgrad, som er markant lavere end skoleformens, idet en større andel af skolens anlægsaktiver er finansieret med egenkapital.

Finansieringsgraden er udtryk for forholdet mellem den samlede langfristede gæld og de samlede anlægsaktiver. En finansieringsgrad på under 100 kan være udtryk for, at anlægsaktiverne er finansieret med egenkapital. Men det kan også være udtryk for, at finansieringen er sket med kortfristet gæld.

5.4. Effektivitet ■

Vurderingen af effektiviteten omfatter blandt andet undersøgelser af, om skolen har en veldefineret strategiplan og har etableret måleinstrumenter (nøgletal og brugerundersøgelser).

Skolens ledelse har besluttet en række politikker og overordnede strategier samt indsatsområder, som beskriver skolens overordnede mål og hvordan mål efterleves, jf. skolens hjemmeside, årsregnskabet samt diverse interne skrivelser og vejledninger.

Vi har påset, at skolen har udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering, jf. lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Vi har ikke konstateret forhold, der giver anledning til bemærkninger omkring skolens effektivitet.

6. Ledelsens regnskabsberklæring

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi i overensstemmelse med god revisionskik indhentet en erklæring fra skolens ledelse til bekræftelse af årsregnskabets rigtighed og fuldstændighed, såsom oplysninger om pantsætninger, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen samt andre vanskeligt reviderbare områder. Ledelsen har endvidere erklæret, at der efter deres opfattelse er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen, samt at modtagne statstilskud er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår.

Ledelsen er blevet gjort bekendt med, at de fejl og mangler, som vi under vores revision er blevet opmærksomme på, alle er rettet og indarbejdet i årsregnskabet.

7. Assistance og rådgivning

Ud over revision i henhold til revisionsinstruksen har vi foretaget revision i forbindelse med afgivelse af erklæringer for følgende:

- Oplysninger til beregning af driftstilskud for 2016 og regulering af tilskud for 2015.
- Vikarkassen.
- Lærerregisteret.

Der er i årets løb desuden ydet regnskabsmæssig assistance til:

- Udarbejdelse af skolens årsregnskab.
- Assistance vedrørende budgetter.

8. Revisors habilitetserklæring mv.

I henhold til Undervisningsministeriets bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol m.m. nr. 1188 af 8. december 2008 erklærer undertegnede:

- at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbetingelser,
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om,
- at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger i relation til anvendelse af tilskuddene i overensstemmelse med gældende vilkår,
- at statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, og tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.

Herning, den 8/ april 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Klaus Grønbaek Jakobsen
Statsautoriseret revisor

Førevist, den

Filip von Sprecheln

Torben Falhof Koltze

Anne-Marie Levy Rasmussen

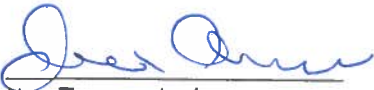
Rasmus Rubæk

Trine Jakobsen

Peter Kirkhoff Eriksen

Max Tommy Andersen

9. Oplysning om revisors påtegning på årsregnskabet

- Uden forbehold og supplerende oplysninger
 Forbehold om fortsat drift (going concern)
 Forbehold om øvrige forhold
 Supplerende oplysninger om fortsat drift (going concern)
 Supplerende oplysninger om, at sammenligningstal i resultatopgørelsen i form af resultatbudget, ikke er underlagt revision
 Supplerende oplysninger om øvrige forhold

10. Revisortjekliste

Revisortjeklisten er en integreret del af revisionsprotokollatet.

Tjeklisten er udfyldt i tilknytning til revisionen af årsregnskabet.

Besvarelsen af checklistens enkelte spørgsmål er baseret på stikprøvevise undersøgelser vedrørende de pågældende forhold, gennemgange af forretningsgange eller af mere overordnede vurderinger af forholdene. Revisionen er ikke udført med særlig henblik på besvarelsen af tjeklisten.

Bemærkninger til områder, som besvares positivt, kan være omtalt i protokollen, medmindre vi ikke finder disse væsentlige. Ved negative besvarelser er der redegjort nærmere for forholdet andetsteds i revisionsprotokollen.

Punkt	Revisortjekliste Har revisionen givet anledning til kritiske bemærkninger eller væsentlige anbefalinger vedrørende	Sidenr. i protokol	Kritiske bemærkninger	Væsentlige anbefalinger	Ingen kritiske bemærkninger	Udskudt, jf. revisionsplanen	Punktet ikke relevant
	Overordnede kommentarer og risikofaktorer						
1.	Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat	240			■		
2.	Årets bemærkninger og anbefalinger af særlig betydning for årsregnskabet eller forvaltningen	240			■		
3.	Tilsynssager hos styrelsen mv.	241			■		
	Finansiell revision						
4.	Juridisk-kritisk revision	241			■		
5.	Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse	241			■		
6.	Den generelle it-sikkerhed på det administrative område	242			■		
7.	Statstilskud	242			■		
8.	Løn	243			■		
9.	Andre væsentlige områder: Der er ingen kritiske bemærkninger eller væsentlige anbefalinger til området						
	Forvaltningsrevision						
10.	Økonomistyring	246			■		
11.	Sparsommelighed	246			■		
12.	Produktivitet	248			■		
13.	Effektivitet	251			■		